Nyhetsbrev oktober 2026

Naturvernforbundet
Molde

Det rike fuglelivet i Retiroskogen

Kom og lær mer om fuglelivet i Retiroskogen! Hele 66 arter er registrert i skogen, og 12 av dem står på Rødlista. Torsdag 26. november kan du høre mer om fuglelivet og om hvilke konsekvenser det får om skogen bygges ned.

Sammen med Birdlife Møre og Romsdal retter vi fokus mot det rike fuglelivet i Retiroskogen. Arrangementet er åpent for alle, og du er hjertelig velkommen selv om du ikke er medlem i noen av foreningene.

Stor fuglekunnskap
Magne Beyer og Olbjørn Kvernberg vil bidra med faglig innhold, og begge er ivrige hobbyornitologer. Magne Beyer har fulgt utviklingen i Retiroskogen systematisk helt siden 1978. Han er også en dyktig naturfotograf og vil vise bilder og fortelle om sine observasjoner av fuglelivet i skogen gjennom nesten 40 år. Olbjørn Kvernberg var leder i Birdlife Møre og Romsdal fra 2015 til i vår, og har stor

kunnskap om fuglelivet i Retiroskogen og i regionen for øvrig.

Arrangementet finner sted på Molde videregående skole torsdag 26. november kl. 19.00-20.30 i auditoriet i G-fløyen.

Vellykket vassdragstreff i Sunndalen

Naturvernforbundets årlige vassdragstreff var lagt til Sunndalen. Treffet rettet søkelyset mot vannkraftprosjektene Aura II og Nedre Driva.

Blant innlederne var representanter fra Statkraft, Trønderenergi, Eira Elveeigarlag, Sabima, Norske Lakselver og politikere. På treffet kom det frem en rekke negative konsekvenser for naturen og fisket av laks og sjøørret.

Statkrafts konsesjonssøknad for Aura II ligger til avgjørelse i NVE, og prosektet vil ha konsekvenser for Aura- og Eiravassdraget i Eikesdalen. Bortimot 60 deltakere hadde samlet seg i helgen for faglige diskusjoner, sosialt samvær og utflukter til Gjevilvatnet og Åmotan der flere fosser møtes.

Pernille Bonnevie Hansen (bildet) fra Molde er fungerende leder i Naturvernforbundet og var med på vassdragstreffet i Sunndal.

Sotnakken naturreservat utvides

Sotnakken naturreservat er det største reservatet i Romsdal. Nå skal det bli enda større!

Sotnakken naturreservat er vel verdt en søndagstur! Det ligger sør for Osvatnet og strekker seg fra Gammelsetervatnet og vestover til Bordalen. Arealet er i dag på nesten 13 km2, og Statsforvalteren varsler en utvidelse på 5,7 km2.

Preg av urskog
På en tur i reservatet kan du oppleve et variert furuskogområde med innslag av både myr og løvskog. Deler av reservatet har få spor av inngrep og har preg av å være urskog. Her er det vesentlige innslag av grov gammel furu, liggende trær og annet dødt trevirke, men også av grov osp og andre gamle og grove løvtre. I flere deler av reservatet er det uvanlig mye lav på trærne.

Mye av skogen som nå skal vernes ble felt av ekstremværet Amy. Slike områder med mye dødt trevirke fra gammel furu er lite representerte i det eksisterende verneområdet. De er svært viktige leveområder for sårbare arter som er avhengige av død ved.

De nye områdene er tilbudt til vern av grunneierne etter ordningen med frivillig vern. Ordningen innebærer at grunneierne selv tilbyr areal for vern mot økonomisk erstatning fra staten.

Les hele saken

Innspill til lokalpolitikernes valgprogram for 2027

Neste år er det kommune- og fylkestingsvalg, og i høst lager partiene valgprogrammene sine. Vi har sendt følgende innspill til partigruppene:

Vern om Markagrensa!
Politikerne må verne om markagrensen slik den står nedfelt i planbestemmelsene og retningslinjene for Moldemarka. Det må ikke gis tillatelse til nye boligfelt eller hytter innenfor markagrensen.

Molde bør bli en arealnøytral kommune!
Bit-for-bit nedbygging av den norske naturen er en stor utfordring. Store ubebygde arealer går tapt til ulike utbyggingsformål hvert år.

Molde kommune trenger en plan for naturmangfoldet!
En slik plan gir oversikt over naturverdiene og bidrar til at politikere og saksbehandlere har god informasjon før de avgjør arealplansaker.

Bevar Retiro som grøntområde!
Retiroskogen må bevares for byens befolkning og dyr, planter og gamle trær som lever der.

Gjør Molde til en klimakommune!
Molde kommune kan ikke ignorere klimaendringene, og det er fortsatt mange klimatiltak å gjennomføre. Kommunen må styre etter et klimabudsjett, og behandling av klimaregnskapet må være en sentral del av kommunestyrets virksomhet.

Forurensningen på Raudsand må stoppes!
De folkevalgte i Molde, helst i samarbeid med de tre nabokommunene til Tingvollfjorden, må engasjere seg og arbeide aktivt for å bedre den økologiske og kjemiske tilstanden i fjorden.

Les hele innspillsbrevet vårt

Avslår dispensasjoner til fritidseiendom

Molde kommune ga dispensasjon til oppføring av fritidsbolig og brygge i strandsonen på Bolsøya. Nå endrer Statsforvalteren dispensasjonene til avslag.

I 2025 ble det søkt om tillatelse til oppføring av en 165 m2 stor fritidsbolig sørvest på Bolsøya. Det ble også søkt om å bygge brygge. Hyttetomta ligger ca. 20 meter fra strandlinjen og dermed i strandsonen der det er et generelt byggeforbud. Deler av eiendommen ligger også innenfor et LNF-område avsatt til landbruk-, natur og friluftsliv. Resten av tomta ligger innenfor en reguleringsplan vedtatt som friluftsområde. Molde kommune ga likevel dispensasjoner til oppføring av både fritidsbolig og brygge.

Negative konsekvenser

Naturvernforbundet klaget på vedtakene om dispensasjon og mener vilkårene for å gi dispensasjon ikke er oppfylt. Vi påpeker at tiltakene har vesentlige negative konsekvenser for allmenn ferdsel, friluftsliv og strandlandskapet. Vi mener også at utbyggingen forsterker privatiseringen av strandsonen, og at vi frykter at dispensasjonene vil skape presedens. Det finnes i tillegg nok andre godkjente områder for hyttebygging i Molde kommune. Vi mener forbudet mot bygging i strandsonen må håndheves strengt og at bruken av

dispensasjoner bidrar til bit for bit-nedbygging av naturen.

Statsforvalteren omgjør dispensasjonene

Klagene våre ble sendt til Statsforvalteren, og vi har nå fått medhold. Statsforvalteren omgjør dispensasjonene til avslag.

Landsmøte 6.-8. nov

6.- 8. november er det landsmøte i Naturvernforbundet. Landsmøtet er Naturvernforbundets øverste organ, og møtet skal blant annet velge ny ledelse og vedta prinsipprogram og arbeidsprogram. Årets møte finner sted i Bærum, og to delegater deltar fra Molde.

Lærerikt om kystlynghei

Visste du at kystlynghei er en utvalgt og truet naturtype? I Småge naturreservat på Gossen er det mye av den, og tidligere i høst invterte Norsk Landbruksrådgivning og Statsforvalteren til markdagen i kystlyngheia der alle som møtte frem fikk lære mer om planter, beiting, lyngbrenning og annen skjøtsel.

Ugyldig dispensasjon til airsoftbane

Molde kommune har tidligere gitt dispensasjon fra LNF-formål og plan- og bygningsloven for å etablere en airsoftbane i Årødalen like ved Årøelva. Vi klaget på vedtaket til Statsforvalteren og påpekte blant annet at det ikke oppfylte lovens krav til å gi dispensasjon. Vi mener også at tiltaket ville få flere negative påvirkninger for naturen i området, og at det var i strid med kommuneplan-ens arealdel om byggegrense langs vassdrag, flomfare og annet. Årøelva har en dårlig økologisk tilstand og tiltaket ville øke belastningen. Det ble også vist til at prinsippene i §§ 8-12 i natur-mangfoldloven ikke ble vurdert i tilstrekkelig grad, noe som er en saksbehandlingsfeil.
Statsforvalteren har vurdert klagen og kommet frem til at dispensasjonen er ugyldig.

Frarår oppdrettsanlegg i Juvika ved Otrøya

Naturvernforbundet frarår godkjenning av oppdrettsanlegg med inntil seks åpne merder på grunn av miljøkonsekvensene. Vårt krav er et lukket anlegg.

Det er firmaet Prophylaxia AS som søker om tillatelse til en maksimal biomasse på 3 120 tonn fisk. Anlegget er lokalisert til Juvika på sørsiden av Otrøya, og anleggstypen er inntil seks åpne merder.

Frarår tillatelse

Naturvernforbundet i Molde frarår godkjenningen av oppdrettsanlegget på grunn av miljøkonsekvensene og peker på flere forhold. Vi mener utslippene av næringssalter, slam og kjemikalier vil være til skade for liv i Midfjorden. Videre påpeker vi at utslippet tilsvarer kloakk fra 25 000 mennesker, og at anlegget vil føre til mer lurv i Midfjorden. Vi viser også til dårlig dyrevelferd og negativ påvirkning på sjøfugl.

I tillegg peker vi på at anlegget kan føre til økt dødelighet av villaks på grunn av lakselus, de negative effektene av rømt oppdrettslag og økt sykdomsrisiko for villfisk. Lakselus er den klart største trusselen mot også sjøørreten som er på tilbakegang, og det er ikke mer enn 4,4 km fra Juvika til den eneste sikre sjøørretbekken ved Midfjorden som er i Sør-Heggdal. Vi trekker også frem spredning av mikroplast.

[Les hele saken og høringsuttalelsen vår]

Frykter mindre vann i Aura og Eira

Naturvernforbundet mener Statkraft må sørge for sesongtilpasset vannføring i de to elvene.

Nylig var Naturvernforbundet i Molde på befaring i Eresfjord og Eikesdalen. Bakgrunnen var det planlagte vannkraftprosjektet Aura II og konsekvensene det kan få for Auravassdraget med elvene Aura (fra Aursjøen til Eikesdalsvatnet), Eikesdalsvatnet og elva Eira (fra Eikesdalsvatnet til Eresfjorden). Vassdraget er allerede sterkt regulert og påvirket av Aura-utbyggingen, og Eira er også påvirket av Grytten-utbyggingen. Begge elvene har svært redusert vannmengde, og for Aura sin del er vannføringen redusert med mer enn 90 prosent på det meste (se bilde). Dette har hatt store konsekvenser for laksen, ørreten og annet liv i vassdraget.

Frykter mindre vann

Både Naturvernforbundet, Eira Elveeigarlag og andre høringsstanser er bekymret for at Aura II-utbyggingen vil føre til ytterligere reduksjon av vannmengden i elvene. Naturvernforbundet krever at Statkraft må utrede dette bedre, og vi mener at vann fra Eikesdalen til Sunndalen som følge av økt slukeevne og mindre overløp ikke er akseptabelt. Vi mener også at Statkraft må sørge for sesongtilpasset vannføring i elvene og tilfredsstillende leveforhold for fisken i vassdraget.

Om prosjektet

I tillegg til bekymring for fisken i Aura-vassdraget har Naturvernforbundet blant annet uttrykt bekymring for villreinen, for inngrep i Gaudalen og for konsekvensene av å slippe svært store mengder ferskvann ut i Sunndalsfjorden. Statkraft ønsker å erstatte de to kraftverkene Aura og Osbu i Sunndal med et nytt kraftverk – Aura II. Prosjektet innebærer omfattende utbygging, og søknaden deres ligger nå til behandling i Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE). Hovedmagasinet er Aursjøen, og prosjektet har en kostnadsramme på hele seks milliarder kroner.

Press på Moldemarka

Til sammen seks boligfelt og en hytte er nå ønsket utbygd av grunneiere innenfor grensene til Moldemarka. Naturvernforbundet mener politikerne må verne om markagrensen.

De seks boligfeltene er for det første Trastadlia/ Brattlia på Cecilienfryd og Hauksikt mellom Haukebøen og Djupdalen. Begge ligger innenfor markagrensa, men i kommunestyret ble det likevel flertall for utbyggingen i 2016. Ingen av dem er utbygd ennå,.

Ytterligere fire boligfelt
I tillegg har det kommet ønsker om fire andre boligfelt innenfor markagrensen. To ved Pederstien på nordsiden av Liavegen, og to mellom Liavegen og dagens bebyggelse.

Respekter markagrensa!
Vi mener markagrensen må respekteres, og Vi oppfordrer kommunestyret til å oppheve de tidligere planvedtakene om utbyggingen av Hauksikt og Brattlia som en del av den pågående planvasken i kommunen. Videre ber vi politikerne om å vurdere utviklingen av Moldemarka i sin helhet som en del av arbeidet med den nye arealplanen.

Les hele saken vår

Cecilenfryd med deler av ønsket utbyggingsområde i bakgrunnen.

Nei til massefyllinger

Statsforvalteren sier nei til Statens vegvesens fire søknader om å fylle ut og dumpe flere millioner kubikkmeter masser i sjøen i forbindelse med Møreaksen-prosjektet. Statsforvalteren begrunner dette med at Møreaksen ikke er prioritert i Nasjonal transportplan for 2025–2036, og at det er usikkert om prosjektet blir realisert. Statsforvalteren påpeker også at kunnskap om både naturverdiene, fiskeriinteressene og teknikker for å utføre slike tiltak kan endre seg, og at man derfor ikke kan gi tillatelse før Møreaksen kommer nærmere en realitet. Naturvernforbundet i Molde har tidligere uttalt seg kritisk til søknadene og konsekvensene de store massemengdene ville få på miljøet.

Raudsand: Klage til ESA

Den lokale miljøorganisasjonen Nei til Giftdeponi har sendt en klage til EFTA sitt overvåkingsorgan ESA. Der ber de om at kunnskapen om miljøkonsekvensene for Tingvollfjorden fra Veidekke og Speira sin virksomhet på Raudsand knyttes til ESA sin vanndirektivsak om gruveavfall i Førde- og Repparfjorden. Vi har tidligere klaget til Klima- og miljødepartementet på Miljødirektoratets vedtak om å oppheve stans i mottak av PFAS-holdige masser på Raudsand. Nå følger vi opp med nytt brev, og i det er klagen til ESA lagt ved. Brevet inneholder også andre nye opplysninger som bør legges til grunn når klagen fra Naturvernforbundet behandles.

Vi har også gitt en uttalelse til Miljødirektoratet om utslippsgrenser for miljøgiftene bly og kadmium fra Deponi 2. Vårt krav er at grensene må settes vesentlig lavere enn det Veidekke foreslår.

Takk til Anne og Bjørn

Biologen Anne Sverdrup-Thygeson og fysiker Bjørn Samset snakket om natur- og klimakrisen i et sarbeidsarrangementet mellom Naturvernfor-bundet og Bjørnsonfestivalen under årets festival. Flere enn hundre personer lyttet til de kunnskaps-rike naturformidlerne, og etterpå var det boksalg.